

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Személyeskedés: Dr. Kiss Pál
Számjegyzés: 124.

Személyeskedés: Dr. Kiss Pál
Számjegyzés: 124.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy hónap 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:
Fél évre 14 korona | Egy hónap 7 korona

Tavaszi

Luetszi érik a tavasz. Ezuttal talán, mint a jó gyümölcs, hogy annál üdőbb, élvezetesebb legyen. A napsugarak még nem csókolják bujzódó a Természetet, de alhatatos természetimádók már hallják nőni a fűvet, a még lombtalan fákon napról napra új rügyeket fedeznek fel s lesik a virágfakadást, mint szerelmes az imacolt jöttét.

A reggelek és esték még féltábatosak, de a dél, ha lehölten, verőfényes, már csupa meleg ígért. Megújodást sirogat az arcra, varázsol a tüdőbe Isten lehelete: a balzsamos levegő s az iszonyú virágháború régi és újabb és új remadataival telelexikonozott agyvelőre gyógyborogatásként enyhül a békehangulat.

Mily békés a természet s mennyire elvadult az ember! De az ember végre is visszatér még a földön s nem a földben a természethez s remélik, hogy épp most, mikor ez az Alkotás trójké visszatérő csodás szerepét újból eljátssza. A légi apró zenészek filharmonikusai már erősen próbálnak s délről már érkeznek a frakkos törzsvendégek: a lecskék. Isten szeme: a nap mozdulatlan helyéről pazar fény szórással tekint a földre, hogy egyre növekvő hőerejével elperzselje a gázt s virágzásra gyümölcsözésre érlelje az érdemest.

Énie kell az életrevalónak s pusztulnia az éheteleennek, a gaznak, de nemcsak a növényvilágban, az emberek közt is. (Ha Isten cék egyellen egy napra is behunyá nap szemét, mi lenne mindannyi unkból?) S bár lassan érik

a tavasz, de érik, érezzük, hogy már itt van s mindjobban remélve tudjuk, hogy egészen a miénk lesz.

A természet tetszhalála: a tél után, melynek szemfedője békésen fehér s az emberiség egy nagy és ugynevezettem legelőkelőbb részének tömegmészárlása s tömeghalálózása után, melynek szemfedője pokolfekete, kell, kell, kell, hogy új élet következék, föltámadás, melyet a szeretet melege s újból megerősödött hite szült! Anyák, kik az ezerézerszámegyetlen reménységüket: fiúkat elvesztették, hitvesek, kik ifjúkat, menyasszonyok, kik a vőlegényt s gyermekeket az apát: csókoljon reménységet szomoru arcokra az istenszemű nap s áldásos melege enyhítse kibékítőleg szívek fájdalmas dobogását. Emeljen titeket hősiesség magasságokba a nagy, közös szenvedés s ne alázzon porba s szárlisa föl könyveitek az a fényes tudat, hogy az emberiség megváltásának életben maradt, a még szentebektől, mert többet szenvedett, még többet, mindent áldozatlaktól hátrahagyott mártúrai vagyok.

A tíz évköszorútok mind annyiunkké, de ennek a koszorúnak tövisei gyönyörűen virágzó ágakká fognak nemeshülni: az emberiség békés, munkás, becsületes, boldog életének örök szimbólumává válnak.

— A harangok pótsorozása. Jankovich Béla kultuszminiszter leiratot intézett az illetékes hatóságokhoz, amelyben tudatja, hogy a harangoknak eddig meghagyott részét is hazaias cél szolgálatába állítsák. A harangok rekvirálásáról a honvédelmi miniszter legközelebb tündeletileg fog intézkedni.

Höfer altábornagy legújabb jelentése

BUDAPEST, május 11.

Keleti harcster:

A keleti fronton a helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér:

Semmi lényeges esemény nem történt.

Délnyugati harcster:

Az Isonzó alsó folyásánál nincs esemény, élénk a repülő tevékenység.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.)

BERLIN, május 11.

Nagyfőhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér:

Rupprecht bajor trónörökös hadseregportja:

A tüzérségi tevékenység tegnap az arrasi arcvonalon mindkét részről nagy heveséget ért el, az angol részleges előretörései Rencynál Roexnél és Mechy és Chersy között eredménytelenek maradtak, ellenség megkísérelték hogy Bukcourt átkarolással elfoglalja, nagy veszteségeivel visszavertük.

A német trónörökös hadsereg arcvonala:

Aránylag nyugodt, délelőtt után estefelé a harci tevékenység Soisons és Rems között ismét fokozódott, különösen a soissonstoni uton Craometől mindkét oldalt az Aisne Mame csatorna mentén a Champagneban és helyenként az Argonokban is fejlődött ki erősebb tüzérségi harc, mindenféle kaliberű ágyúk részvételével a franciák hevesebb támadásai a Mont a Hiver és a Corbeny Berri aubaci út között va'an int Presnosnál kudarcot vallottak.

Albert württembergi herceg hadseregportja:

Különösebb esemény nem volt, május 10-én légi harcban és a repülőgépe és egy kötött léggömbje zuhant le. Richtonon báró hadnagy a 22-ik, Gontormann hadnagy a 20-ik ellenfelet győzte le.

Keloid harcok:

A harci tevékenység csekély maradt.

Macedón harcokkal:

A franciák és szerbeknek a Oserna és a Varda között megújult támadási kísérletei az antant csapataira nézve veszített csata sorsán ma nem tudtak változtatni, a támadásokat teljesen visszavertük, a csapatok jelentéséből kiderül, hogy ellenség három napos sikertelen támadásaiban rendkívül súlyos veszteséget szenvedett.

LJUDENDORFF.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A béke felé

Berlini jelentés szerint a pápa levelet intézett Caspari biberoshoz, melyben annak a reményének ad kifejezést, hogy minden nemzet igyekszik követeléseit mérsékelni és ezzel lehetővé teszik a közeli békét.

Stockholmi jelentés szerint a francia szocialista kisebbség képviselői értesítették a stockholmi konferencia előkészítő bizottságát, hogy a békekonferencián résztvesznek.

A polgármester szabadsága.

Ahogy a hétfői városi közgyűlés tárgysorozatát nézegettük, annak egyik pontja igaz részvételt keltett bennünk, az tudnillik, hogy a polgármester dr. Galambos Ignác hosszabb szabadságra megy, feleszandőre elhagyja polgármesteri székét. Szeretjük remélni, hogy távozása idején a szabadságidő lejártá után, vagy talán ha megrendült egészsége helyreáll, még előbb is viszont láthatjuk nemes és céltudatos buzgósággal és erős akaratú és kitartással betöltött hivatalában, amikor elfoglalja a polgármesteri székét, új állásában oda törekedni, hogy rendes és fegyelmet tisztikart teremtsen a város ügyeit rendező mederbe terelvé. — a közönség bizalmát, és szeretetét kiérdemelve.

A jóleső elismeréssel kell megállapítanunk, hogy a beléhelyezett bizalomnak mindenben megfelelt. Nehéz időkben, a pusztító háborus esztendő alatt se szeri, se száma

nem volt a mindenféle tanácsot és utmutatást kerő polgárságnak és nem hiába fordultak hozzá bizalommal, mert ellátta bárkinek ügyesbajos dolgát. És amilyen biztos kézzel kormányozta és igazgatta a város ügyeit, éppolyan fegyelmet akarattal működött azon, hogy tisztviselőtársai előmozdítsák a város közönségének javát.

A most, — bár nem hosszú időre — fájó szívvel veszünk tőle búcsút, azzal a bizalomteljes reménységgel, hogy testi gyengeségét és betegségét is legőljia gyűlni erős akarata s a jól megerdemelt pihenés után lefrissülve és felgyógyulva ismét elfoglalja díszes hivatalát, amelyben polgárság szeretete övezi ezután is.

Nem lesz drágább a dohány

Rémhíre terjedt annak, hogy mindenféle dohányneve árát hamarosan ismét felemelik. Az ugynevezett beavatottak már az áremelés fokát és a veszedelem lecsapásának pontos idejét is tudták és értesülésük szerint a dohányt június elsejétől 40 százalékkal drágították volna meg.

Érdeklődésünkre ezt a hírt a leghatározottabban megcáfolták és kijelentették, hogy a dohányárak újabb drágítását egyáltalában nem tervezik.

Egész természetes dolog ez. A háboru alatt már kétszer drágították ránk a füstöltöni valókat, elég ebből a csapásból. Mert a dohányféle nem is minősíthető föltétlenül luxuscikknek. Sajnos, valószínűsleges élelszükséglet.

A központi szeszfőzdéről

Makó városa, mint megírtuk annak idején, engedélyt kapott a pénzügyi kormánytól arra, hogy a város és a központi járásban levő községek részére Makón központi szeszfőzdet állítson fel. A város köteles a szeszfőzdet három hónap alatt felállítani. A tanács minden intézkedést megtett arra nézve, hogy az adott határidőre a szeszfőzdet felállíthassa és Pák Kálmán gazdasági tanácsnok, Hajdu János főszámvevő és Tóth Miklós segédmérnököt álló bizottságot küldött ki a hely kijelölésére.

A bizottság beértesítette javaslatát. Eszerint a szeszfőző helyének a legmegfelelőbb a városi szőlőtelepen lévő oltónáz, amelyben nem nagy átalakítással, a minisztertől kért három kazán üzembehelyezhető. A külső készülékhez bő vizet ad a vágóhídon és gazdasági iskolánál lévő ártézi kut, úgy hogy a jövedelmet hajtó szeszfőző nagyobb nehézség nélkül felállítható.

A határidő azonban a mai viszonyok között rövid, éppen ezért a tanács felhatalmazást kért a képviselőtestülettől, hogy annak meghosszabbítását a miniszteriumban eszközölje ki.

Szaszanov megmérgezte magát

A „Ruskoje Szlovo“ azt a hírt közli, hogy Szaszanov a volt külügyminiszter május 4-ére virradó éjszakán öngyilkosságot követett el. Sztichinnel mérgezte meg magát. Hátrahagyott levelében a barátaitól való elszakítást adja tette okául s azokat halálával akarja megmenteni. A „Ruskoje Szlovo“ jelentése szerint Buchalszki, Michailov, Koreskasz és mások fölvtágták ereiket, de még idejekorán észrevették teltüket és megmenthették életüket.

NAPI HIREK

— Hirtelen halál. Öregedő cseléd volt már Simon Rozái, a ki ötvenöt éves kora dacára hűségesen szolgált gazdáját Német Ernőt. Valami alattomos betegség rágódott a szívére, nem is sejtette a közeli véget és gondatlanul végezte teendőit. Ma reggel aztán összeesett. Hiába volt az élesztgetés, nem kelt fel többet. Megölte a szíve.

— Hólyagos himlő. A ragályos betegségek között egyike a legveszedelmesebbeknek a hólyagos himlő s ahol ez a fejt felüti, a hatóságnak legelső kötelessége a baj elhárítását meg akadályozni. Orosz Istvánné Puri 103. szám alatti lakos megbetegedett s a kihívott orvos hólyagos himlőt konstatait rajta. Rögtön elkülönítették és minden intézkedést megtettek az orvos rendelésére, nehogy a betegség másra rá ragadjon.

— Védhimlő oltás. Mint minden tavasszal, az idén is beöngják oltani a csecsemőket. A védhimlőoltás e hó 13-án vasárnap délután 2 órakor kezdődik s a városi tisztviselő orvosok fogják végezni a városháza nagytanácstermében.

— Az iskolaszolgáknak is nehéz ma az élet, a megélhetés. Ennek különösen a fixsz fizetésűek érzik súlyos terhét, a város hogy a megélhetésen úgy, ahogy segítsen támogatja háborus segélyezéssel alkalmazottait. Kimaradtak azonban a támogatásból az iskolaszolgák, ezért Tarnay Ivor az államiskolai gondnokság elnöke előterjesztést tett a képviselőtestülethez azirant, hogy a gazdasági iskola szolgáit 20 percentes, a belterületi állami elemiskolák szolgáit pedig 30 percentes pótlékban részesítse. A tanács javasolja a méltányos előterjesztés elfogadását. Mert hát pénzbe, újabb költségekbe sem kerül a városnak, az iskolák pénzárai ugyanis egyes címeknél a takarékos gazdálkodás folytán megtakarításokat értek el s ebből fogják a segélyt kifizetni.

— A fémek bevéltása. A háztartási fémek bevéltására adott határidő április 30-ával lejárt. Most a honvédelmi kormány értesíti a várost, hogy a bevéltás határidejét a fémeknek szigorubb rendszabály alkalmazására mellett való felkutatására szolgáló szervezeti megalakulásáig meghosszabította. Addig is a fémeket Ott Károly, Ehrenfeld és Pitz és Kolozsi Károly cégeknél lehet bevéltani.

— Mozog a gyepmester is. Az idők terhét érzi a város gyepmester

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Fallagi-cégénél

Jóó János is. Keveseli a költészet, amit az állati hullák eltakarításaért kap a fekossgától, ezért kéri a képviselőtestülettől az állati hullák ki- szállítási díjának felemelését, a tanács javasolja a kérelem teljesítését s amennyiben eredménye lesz, s közölni fogjuk az új tarifát.

— A kataszterezés elhalasztása. Még a háború kitörése előtt megkezdették a kataszteri mérnökök Makó város külső és belső területének a felvételét. Ehhez a város részéről különböző szolgál- mányokat kell adni, nevezetesen megfelelő számban munkásokat is fenntartani, szükséges továbbá a rendszer munkákhoz a dűlőutak kiigazítása is. Minthogy azonban a városnak sem mérnöke nincs, sem pedig a férfiak bevonulása folytán nincs munkájában munká- sokat alkalmazni a tanács kére- lemével fordult a kormányhoz, hogy a munkálatokat halassza el, a kormány válasza arról érte- síté a várost, hogy a mérnöki hej- szinését a jövő őrre halasztotta.

Az egyházi alkalmazottak és tanítók fája. Régi gyakorlat alapján a város az egyházi alkalmazottaknak és felekezeti tanítóknak puhafa illetményt ad, azaz hogy adot, amíg erdeje és fája volt. Most az- onban nincs és így nem ad- hat. Ezért az érdekelteket kár- pótolni kell, a tanács javas- latot tesz a hétfői közgyűlés- nek, hogy az egyházi alkalmazottaknak és tanítóknak a tűzifa helyett megfelelő pénz- beli kárpótlást adjon.

— Anyakönyvi hírek. Házas- ságot kötöttek Mregea Emil Karakas Juliánával. Elhaltak Váradi István 62 éves, özv. Márton Ferencné Mándoki Klára 60 éves, Tokai Julián na 12 éves, Szabó Józsefné Sepsei Juliánna 33 éves, Al mási Erzsébet 37 éves, Ros- ner Károly 1 hónapos, Kova- lik Juliánna 22 éves.

— Csorfas Gyula a filmen. A magyar filmgyártás a háború folyamán oly magas fokra emelkedett, hogy immár a ma- gyar slágerdarabok a külföldi világvárosokban is valósággal szenzáció tárgyát képezik. Egy ilyen kiváló magyar darabban lesz alkalma ma este a makói közönségnek is gyönyörködni. A „Corvin“ budapesti filmgyár nagyhatású 4 felvonásos tár- sadalmi drámája a „Soha töb- bé mindörökké“ címmel, Csor- fas Gyulával a Víg-színház ki- váló művészeivel a főszerepben színre kerül ma este az Ur- niában. A kiváló darab meg- érdemi, hogy minél nagyobb közönség nézze végig.

Egy 14-15 éves leány mindenestül felvételük Szt. János-tér 34. sz. a.

LEGÉNY

(1945)

139. fejezet.

Megzavart esküvő.

Hát ezt nem lehetett meg- cáfolni mert tényleg úgy volt. De annál nagyobb is szeren- cséje, hogy komédiás lütere is száz milliós menyasszonyt kapott.

Akadnak azért rossz próféták is, akik azt jósolták, hogy ennek nem lesz és nem lehet jó vége! Mert a komédiás csak komédiás marad egész életében! Könnyelmű, pazarló, részeges, és még egyéb is!

— Meglássátok, a nyakára hág a pénznek és e végén még verni is fogja a feleségét.

— Bizony, bizony, ez köny- nyen megtörténhetik! bölint- gattak többen a fejükkel. Jobb lett volna, ha a tisztos társa- ságból fogott volna magának vőlegényt az az amerikai kis- asszony.

— Sőt én tovább megyek! kiáltá egy harmadik. Az ő száz milliójával, szép arccs- káját nem is említve, akár egy herceg is elvette volna.

Erre kicsinylöleg legyintett kezével egy demokrata.

(Folyt. köv.)

Ertesítés.

Fogkoonák, hidak, egész fog- sorok, szájpadiás nélkül, arany- ból, platínából

fogtömések

zúzott amalgámból és a fog- színével azonos porcellánból. Fogkövek eltávolítását, fogak fehérítését és hibás fogsorok átalakítását elvállalom, 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatti több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam. Teljes tiszteléttel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri- Böhm-féle ház, Makó

Hirdetések felvételnek.

Makói Urania Színház

Telefon szám: 131

Szombaton, május 12 én

Soha többé!

Dráma 4 felvonásban.

Előadások csütörtök, szombat és vasárnap napokon tartatnak. Előadások kezdete este 8 óra- kor. Vasárnap két előadás: déli 6 és este 8 órakor.

Eladó ház.

Mikócsa utca 19 szám alatti H A Z. szabadkézből örökáron E L A D Ó. Értekezni lehet Parádicsom utca 8. szám alatt a tulajdossal.

Új kecsik, kocsiülések, kaszák, ka- szanyelek, ekekapak, marokrakó ara- tógépek fűkaszálogépek kévekető zsinog, eredeti mag-njáró cseplőgép-pek, gépolaj, kocsikenőcs, istráng és kötőfék olcsón beszerezhetők

Glück Samunál

Kiadó here

Az Ardios sztránál a kis földet a mellett levő földemen 3 kis hold (1100 négyszögöllel)

here idei termését

hasznabörte kiadom. Értekezhetni

Bereczky László

ret. lelkész, újvárosi paróchia.

A Makói Önségélyző Egye- let mint szövetséget, (Hunyadi utca, makói takarékpénztár épület) újonnan megnyit

zálogintézete

a legmérsékletesebb kamailáb és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad ökszerekre, arany és ezüst- esmükre értékpapírokra, sersjegyekre és egyéb ingóságokra. Takaréktári osztályos öklcső- sőket folyosít előnyös kamailáb és fizetési feltételek mellet- lagatlanokra, váltóra és köte- szvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig 1. u. 3—5-ig.

Marhabört,

isbört, juhört, nyulbört, bárány- bört, csikabört és mindenféle eszékot és gyapjút, a legma- gasabb napi árban vesztek.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc- u 48 szám. Fácaka bormérés mellett.

Két három kislánc föld vetemény alá kerestetik Cim a kiadóhivatalban

Rakay Ferenc

udalja, hogy mála állandóan arany- maules heremagot elhet kapni, egy kicsinyben, más- egyben. Értekezni lehet Váradi-utcai van- dögijében.

Kováts József vállalkozónak van egy igen erős új

igás kocsit eladó

Értekezhetni vele naponként a Korona-kávéházban.

A Buza-féle korcsma, eladó.

Értekezhetni: Hajnal-utca 9 Belső nyomáson, a sírkuti dűőben egy járandó föld

1848 eredeti toaletti modellt kösöl a Budapesti Bazár egy évfolyamában. Előfizetési ára negyedévre: 350 korona. Ingyen mutatóványaságot küld a „Budapesti Bazár“ kiadó- hivatala, Budapest, VIII., Baross-utca 22. szám.

Eladó ház és föld

Vekerle-utva (új vásártér) 55. sz. Burunkai örökösök féle ház, a haz területre 1000 négyszögöl, azaz 10 lunc földön, a mellette levő ház 1008 négyszögöl földön, azaz 1 kat. hold területen szintén eladó, igen előnyös feltételek mellett. Értekezni lehet Ifj. DARU JÁNOS hentes mesternél huspiac, vagy Batthyány utca 40, vagy pedig BORKA IST VANNAL, Szikszai utca 40.

